

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 fr.)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy hóra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Ünnep és vasárnap után is.

Kolozsvár, 1904.

Főszerkesztő: Dr. PAPP JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Deák Ferencz-utca 12. szám.

HIRDETÉSEK DIJA:

Negyzsög centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilttér megállapodás szerint.

Vasárnap, október 16.

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Tisza nyugodt.

Kolozsvár, okt. 16.

»Stoikus nyugalommal« várja gróf Tisza István az eseményeket. Nem emléksznék rá, hogy valamely csapatvezér ütközet előtt ne hirdette volna előre, hogy ő a legnagyobb lelki nyugalommal várja a csatát. Bizik magában és csapataiban. Tudja, hogy katonái készek meghalni érte s ha azután mégis vereség éri, azt a terepviszonyoknak tulajdonítja, nem pedig stratégiai lágessze hiányának.

Mindenki érzi, tudja, hogy Magyarország nagy válság küszöbén áll. Mire fog fejlődni, hova fog vezetni, azt emberileg kiszámítani nem lehet. Az egész ország nyugtalan, izgatott. — Puskapor-szag áramlik szét mindenfelé. Csak Tisza István nyugodt. De vajon nyugodt-e a lelkiismerete is?

Ha az is nyugodt, akkor hívei szerencsét kívánhatnak neki. Mert ugyancsak érzékelték lelkiismerete lehet, ha ilyen viszonyok közt nem háborog. Ő tudja legjobban, hogy a közeledő válságot ő idézte fel. De tudja mindenki, hogy azért tette azt, mert az osztrák szoldatszáknak akart szolgálatot tenni és »kedves« ember színében akart feltűnni azok előtt, akik Magyarország integritásának csorbításából akarnak hasznot húzni. Tudja mindenki — talán ő is — hogy megunták Ausztriában a magyar szóllásszabadságot és meg akarják végre fojtani azt. A fojtogató vasat már elkészítették és körülfirták azt az ugrai levélben. A garotteurök is készen vannak és mindenre vállalkoznak, amit Ausztria akar. Hanem azért Tisza István stoikus nyugalommal várja az eseményeket és a lelkiismerete nem mozdul egy pillanatra sem.

Azonban, ha a lelkiismerete ilyen mozdulatlan, talán emléje mégis mozgékonyabb. Nem gondolt arra vajjon, hogy ő a megszűnőtt házszabályokat nem magának, hanem utódjának akarja csinálni? Vagy talán a »jó« kertész szerepére vágyódik, aki ülteti a fát, de gyümölcsét nem ő fogja élvezni?

Még minden kormányelnök, aki Bécsnek és a katonai köröknek szolgálatokat akart tenni, arra gondolt, hogy megfojtja, megöli a sajtószabadságot. Ha csak részleteiben sikerült is az, végül, amikor belépett a kormányelnöki trónusra, vagy kiessett abból, vagy kitaszították onnan, a megbánás egy nemével gondolt arra, hogy tulajdonképpen nem magának, hanem utódjának dolgozott, vagy akart dolgozni. Azután, amikor már nem ő tartotta kezében a kormány gyeplőjét, és kérdezte magától hogy miért is akarta a sült gesztenyét kikaparni a tűzből másoknak? Ott van Bánffy Dezső, a kitől azt kívánták, hogy a sajtószabadságot nyirbálja meg. Mikor már nem volt miniszterelnök, első dolga volt a sajtószabadság áldásait igénybe venni, hogy tovább is »tetteket« tényszerű maradjon. Milyen jól esett neki akkor, hogy nem sikerült megölnie a sajtószabadságot! Sem eszméit kifejezni, sem magát érvényesíteni nem tudta volna. Így akar egyik kormányelnök a másiknak szolgálatot tenni, persze abban a véleményben, hogy önmagának tesz szolgálatot és valamivel tovább maradhat a kormányelnöki székben. Szolgálatot akart tenni a nemzet jogainak csorbításával, a közsabadság intézményeinek megkárosításával, a nemzeti öntudat elnyomásával. Tisza István is most abban a véleményben van, hogy Isten tudja, meddig maradhat a kormányzat élén, ha a Ház szóllásszabadságát a minimumra redukálja. S csak később látja majd be, hogy nem magának, hanem utódjának tett vagy akart tenni valamit.

Azonban, ha ő mindenre el van szánva, mégis az a kérdés merül fel, hogy a csapat, amely mögötte áll, miért áll úgy halálra szántan készen. A háborúba menő katonák is most már — a felvilágosodás idejében — azt kérdezik, hogy tulajdonképpen miért halnak is ők meg? Csak azért-e, hogy a hadvezérnek minél nagyobb legyen a dicsősége. De azért mégis meg lehet magyarázni az ő halálkészségüket. Mert most még a harcéri halált az

emberiség dicsőségnek tartja. Mi dicsőség van azonban abban, ha az a csoport, amely Tisza mögött áll, a fojtogató szerepére vállalkozik? Minden egyes harcosa Tiszának, a gárda minden egyes tagja és öszezveve is, a nemzet szemében az erkölcsi halálra vállalkozik. Ki hiszi majd el nekik, hogy a nemzetért akarják magukat feláldozni, ha a nemzet legdrágább kincsét, a parlamenti szóllásszabadságot akarják megfojtani. Olyan nagy-e a talpnyalás szenvedélye, a hatalom előtt való görnyedés oly nagy előnyökkel jár-e, hogy az ilyen vállalkozásba is halálmegvetéssel mennek bele? A nemzet nyugalma bliktri s a nemzet joga játékszer előttük. Csak Tisza veresége a vállukat és csak azt tudják, hogy Bécs Tisza István vállát veregeti. Akkor a nemzetnek el kell nómulnia.

Tisza most még nyugodt. Legálább azt hirdeti, azt harsogtatják hangos trombitaszóval a hívei. Majd kitűdődik, hogy ha majd a válság nagy viharai kitörnek s a szélvész végigsűvölt az országon, még érz-e ezt a nyugalmat, ezt a stoicizmust.

— Tisza és az udvar. Bécsi tudósítók értesít az alábbi érdekes és a jelenlegi politikai bonyodalmakat élesen megvilágító ádvari eseményekről. Talán emlétkükben oán még, hogy a nyári szünet vége felé gróf Khuen-Héderváry meglátogatta gróf Tisza Istvánt. Ez a látogatás nem volt pusztán udvariassági tény, hanem Khuen-Héderváry akkor vitte meg gróf Tiszának az udvar ultimátumát, hogy a képviselőház összehívása után rögtön lásson hozzá a házszabályok revíziójához. Tisza István tehát, ha nem bir most holdogolni az ellenzékkel, akkor bukott ember. És csak az az egy mentsége lenne már, ha sikerülne az ellenzéknek rábírní, hogy bármiféle alakban, kompromisszum, vagy pártközi bizottság formájában járuljon hozzá a házszabályok módosításához. Az ellenzék azonban lehetetlen lesz annyi esze, hogy másodszor nem fog feltűni Tiszának s nem enged részt tenni a magyar alkotmányon. Ennek sorsa és jövője ma kizárólag az ellenzéki pártok kezében van.

Kimondhatatlan nevű grancsárok, hencsők morva ficsurok viselték a császárs kardbójját, kik minden magyarnak halálos ellenségei voltak. Maga a zászlóaljparancsnok, Boguszárvyevics Milutin, olyan vad grancsár volt, hogy még az iskolába járó apró gyermekeket is letaposta lovával.

— Hadd pusztuljon el ez a kigyó fajzat! — kiáltotta nem egyszer a durva őrnagy, s ficánkoló lovával közéje ugratott a gyerekhadnak. Mőtőj társa volt e tekintetben Jagodics Péter kapitány, ki különösen a nők bántalmazását tűzte ki életcélul, s gyűjtötte is a babérokat egyre-másra. A többi tisztből sem lehetett semmi jót mondani. Az egyetlen, ki kivételt képezett közöttük, a német származású Heintzelmann Oszkár főhadnagy volt; bécsi ember létere több műveltséggel, szelidebb érzéssel hozott magával a hadseregbe.

Természetesen a grancsárokkal való folytonos együttélés rá is hatással volt, habár a magyarok elleni gyűlölete nem lobbogott oly pusztító lánggal szívében, mint dicső társainál. Szelidebb természetű, udvarias, finom modorú őrnagy volt, aki társai elismeréssel; sőt Boguszárvyevics őrnagy ur egy ízben ki is fejezte elégedettségét.

— Főhadnagy ur! Ön nem tudja fel-fogni tisztí állásának méltóságát! Gondolja meg, hogy ön a császárs katonájával Nem szabad semmi elnézést tanúsítani a vad magyarokkal szemben! Tudja-e hogy a mit ön cselekszik, az határos a felségárulással? Vigyázzon minden lépésére, mert keserűen meg fogja bántani!

Heintzelmann katonásan tisztelgett parancsnoka előtt s mélyen elgondolkozva, le-hajtott fejével távozott. Nem tudta felfogni, hogy tulajdonképpen mi az ő vétké? Hogy a polgárságot nem inzultálja? Hogy az iskolás gyermekeket nem tapossa le lovával? Hogy nőket nem sért meg? Ezek lehetnek bűnök az előjáró szemében, de ő ezeket a dolgokat megselekedni nem képes! Ő tisztán csak katonai Előtte bármely nemzethez tartozó egyen egyformán. Azt nem tagadja, hogy szívében meg-megrezdül egy hur a szegény leigázott, meggyalázott magyar nem-

ORSZÁGGYÜLÉS

A képviselőház ülése.

Budapest, okt. 15.

Ünnepi színe van a Háznak. Gróf Apponyi fog beszélni. Már jóval az ülés előtt roskadoznak a publikum terheitől a karzatok s a képviselők is megtöltik a padsorokat, hogy az amerikai diadalutól hazatért nagy szónokot ismét meghallgassák.

A folyosón az ülés előtt alig van élet. Sokan vannak, de ma már óvakodnak a különböző pártból való képviselők attól, hogy szóba álljanak egymással: minden összevillanó szempillantás nyomán már a paktálás gyanúja kél.

A mai ülés különben is sokat ígér. Apponyi kívül — a kit különben az ülés előtt a nemzeti szövetség Bujanovics Sándor vezetésével üdvözölt — esetleg Bánffy és Eötvös Károly is beszél, a mi mindenesetre nagyban emeli a nívót is s feszíti meg az érdeklődést. Tisza ideges nyugtalansággal foglal helyet a székében, ma megint kellemtelen felátokat kell lenyelnie!

Az ülést fél 11 óra után nyitotta meg báró Feilitzsch Ártur alelnök. Az írományok előterjesztése után gróf Tisza István terjesztette be az állami számvizsgáló jelentését az 1903. évi zárszámadásokról. Ezután Belicska Béni, az igazoló-bizottság elnöke jelentette, hogy Herczeg Ferenc mandátuma rendben van. A pécskai képviselő a hatodik osztályba sorozták. Az interpellációs könyvbe Gabányi Miklós a szabadságharcos honvédek doláiban jegyzett be interpellációt.

Elnök: Feilitzsch Ártur br.
Tisza István gróf miniszterelnök egy számszéki jelentést terjeszt be 1904-ik évi második énegyedről.

Belicska Béni előadja: Beterjeszti az igazoló bizottság jelentését Herczeg Ferenc mandátumáról, a mely teljesen rendben találtatott.

Elnök: Herczeg Ferencet végleg igazolt képviselőnek jelentette ki, mert a szabály szerű 30 nap letelté és mandátumát senki sem támadta meg.

Az interpellációs könyvbe Gabányi Miklós jegyzett be interpellációt a 48-as honvédek érdekében.

Napirendben van az olasz provisorium folytatódás tárgyalása.

Apponyi Albert beszéde.

Apponyi Albert gróf: Gazdasági és politikai vonatkozásaiban bírálja a javaslatot. Közjogi részben botlások vannak, közgazdasági sulya a szerződésnek pedig a bor-

vámön alapul. A borvámban visszaélést jelent, hogy 1904-re 20 aranyban volt megállapítva az olasz bor vámjá most pedig október 15-éig az év végén 6 frt 50 kr. aranyban. Ezért éreztük be az olasz bort házasítások címén. Ez határozott visszaesés. Ha tekintjük, hogy Olaszországnak éppen olyan érdeke a szerződés, mint nekünk és ha tekintjük, hogy ezért Olaszország kész volt a borvámklauzulát elsieteni, az a véleménye, hogy bortermelésünket meg lehetett volna menteni attól a mennyiségtől is, a mely az év végéig oly alacsony vámtétele mellett Olaszországból hozzánk beözönlök. Azt hiszi, hogy nincs okunk a szerződésnek oly nagyon örülni. De kifogásolnia kell a szerződésnek rendelkezésekkel való életbeléptetését is, mert hisz volt, volna idő, hogy a szerződést rendes uton tető alá hozzuk. A parlament nyugodt volt, ki is fáradt már, tehát az az ok nem forgott fenn. Az, a mit Tisza csinál, az Plebiscitarius ceszarizmus. A miniszterelnök valóságos parlamentáris monsieur sans gêne. (Taps. Eljénzés a bal és szélsőbaloldalon.)

Fejtegeti aztán, hogy milyen motívumok alapján hozatott az 1899: XXX. törvény. A viszonyosság megszűnése eseteire jött létre. Benne van e törvényben, hogy kereskedelmi szerződések kötése a vámszövetség megkötése s az autonóm vámtarifa létrejötté előtt nem engedtetik meg s e törvény bármely pontjának meg nem tartása a viszonyosság megszüntetésével egyenrangunak tekintetik. A kormánynak tehát nincs joga e törvényt meg nem tartani, nem azért hozatott, hogy meg ne tartassák. (Tetszés a balon.) Ez egy garancia volt nekünk Ausztriával szemben, mely ha be nem tartatik, az önálló vámtértletre léptünk át. (Tetszés.) Csodálkozik az előadó mai felfogásán. Nem hiszi, ez a Rosenberg azonos-e azzal a Rosenberggel, aki 1899-ben mint előadó szerepelt. (Élénk derűltség.)

Olay Lajos: Akkor még nem volt gróf! (Derűltség.)

Rosenberg Gyula: Azonos, azonos. Rákosi Viktor: Akkor még nem volt udvari tanácsos.

Rosenberg Gyula: Nem is lesz.

Apponyi Albert gr.: Akkor az előadó ur azt mondja, hogy az autonóm vámtarifa nélkül kereskedelmi szerződések nem köthetők.

Zajos kiáltások: No tessék. Most más-kép beszél.

Polonyi Géza: Mindenre kapható!

Elnök csendet kér.

Gabányi Miklós: Az elnök is mindenre kapható.

Elnök rendreutasítja.

Apponyi Albert gr. kérdi, micsoda biztosítékunk van a törvényekben, különösen Ausztria előtt, ha látja, hogy a mi érdekünkben alkotott törvények csak addig garanciák, amíg a kormánynak akadályul nem szolgál s rögtön félre dobják, ha kellemtelen. Ez csak ellenfeleinket erősíti. (Tetszés a balon.) Nem áll, amit Rosenberg

lakott velők, még sem mert közeledni Rápolthyékhoz; félt az elutasítástól.

Ő, pedig azt hitte, hogy a szíve szakad meg Ilona miatt! Egyszer véletlenül egy kis papírkút láttott a lányka zsebéből kihullani, szivdobogva vette föl, bezárkózott szobájában s elolvasta.

Egy akkortájtban közkézen forgó imádság volt e papírra írva, mely így hangzott: »Imádság a házért. Ur Isten! ki a népek sorsa felett atyai szeretettel őrködsz, tekints irgalmas szemekkel veszélyektől környezett Magyar hazánkra! torjeszd ki hatalmas védő karokat annak határai felett, és engedd, hogy háborítlan békében megtarthassuk e földet, melyet atyáink áldásdóbb nyertek és anynyi századokon át, szent nevedben folytatott harcok között, híven meg őriztek, hol őseink, szülőink, rokonaink, barátaink tetemei pihennek, s várják a győzelmes hadakkal sanyargatott fiaiának ellenséges fohászait!

Tekintsd az inséget és nyomort, mely annyi ezer testvérünkre nehezedett és tekintsd az ártatlan vért, mely boszuért kiált igazságos ítélőszékedhez!

Te, ki szent vagy és nem tűrheted az alnokságot, szegyenítsd meg az önkényt, mely fölkelet ellennék, hogy a törvényt, igazságot és szabadságot letiporja!

Áldd meg a jó tanács lelkével azon férfiakat, kik a nehéz napokban, hazánknak igazságos ügyét vezérlék és áldd meg minden előjárókat, hogy a te szent akaratot szerint cselekedjenek mindenkiben. Ne engedd, hogy a szerencsés események elbiztot-taká tegyék őket, — nem kedvezők pedig elcsüggeszék. Önts egytérletet és szeretetet e honban lakó minden népek szívébe! Ne engedd megfogantani a gyűlölet, egyenlet-lenség magyát, melyet ellenségeink titkon hintenek és gondosan ápolnak közöttünk!

Te vagy a seregek ura és Isten! vezérelj és bátorítsd hatalmaddal az igaz ügyért harcoló seregeinket! Te légy az ő erősségük és fedezd őket a küzdelem napján, hozd el minél előbb a teljes győzelem örömdetes óráját, hogy béke legyen nap-

TÁRCA.

Az öreg Barázda Bálint temetése.

Írta: Révai Károly.

Ki nem ismerte Szentmihályon az öreg Barázda Bálintot? Azt a főhéher hajú, pátriárkai alakot, ki a piskii csatában vesztette el mindkét karját? Sokszor el-beszélték az öreg honvéd, hogy miként vette el karját a bolond gránát, éppen a híres piskii hidon.

No hát ez az öreg, csonka honvéd, most a mult hetekben csöndesen elhunyt 6 éves korában. Megmutatta a világnak, egy kezek nélkül is lehet magas kort érni, s becsülettel tisztessé családot alapítani.

Valami rendkívüli nagy eseménynek nem lehet éppen mondani Barázda Bálint uram elhalálózását; mert hát a természet örök törvényének rajta is be kelle teljesednie, meg aztán a mai nemzedék sem sokat törődik az ilyen öreg honvédekkel, legfőn-nebb egy-egy ábrándozó poéta, kinek lelke tele van virággal, előveszi bus lantját s zeng egy nótát a névtelen hősök emlékéze-tére. Ha ugyan valaki hallgat még a hazafias nótára!

Mikor hírt vettem az öreg Barázda halálának, egy forró könnyesepp szivárgott alá szememből s eszembe jutott az ő élet-történetének egy mozzanata; szomorubb, fájdalmasabb még annál is, mint mikor a gránát karjait vitte el.

A szentmihályiak sem foglalkoztak sokat Barázda Bálinttal; mikor meghalt ösz-szegyült vagy 10—20 ember a temetésére, rokonok, szomszédok, egy pár bámszédó gyerek, ennyiből állott az egész gyászoló közönség; hanem aztán a végén, mikor a menet megindult a temető felé, legalább ezer ember szorongott az utcákon s mely meghatottsággal, könnyez szemekkel kísérték ki az öreg utolsó útjára.

Hadd mondok el ezt a különös történetet!

A magyar szabadságharc lezárása után mély, nehéz gyász borult az országra; mint mikor a szemvilló fény hirtelen kialszik s a sűrű, nehéz sötétség ráborul a minden-ségre.

Magyarország a siralomvölgyévé változott, majd minden háznak volt egy-két halottja, kiket megsirasson s a melyeknek nem volt — az siratta az elbukt szegény hazát, vagy azokat az élőhalottakat, kiket az önkény nehéz láncokban fogva tartott a várak sötét, földalatti őrájaiban.

De sirni is csak titokban volt szabad! Egy sohaj, egy kicsorduló könny elég volt arra, hogy az erőszak és önkény durvalelkű urait az illető maga ellen ingerelje, s szakadatlan zaklatásnak, üldözésnek kitégye magát. S e tekintetben a külföldről be-özönlött mindenféle csöcselék polgári hivatalnokokat vadságban fölímulta az osztrák katonaság.

Ennek a katonaságnak szemenszedett tisztikara volt; hősök mindannyian, kik a magyar szabadságharc alatt a futásban gyakorolták magukat; tudtak nagyon jól véde-telen városokat, falukat kirabolni, leégetni, nőket bántalmazni és megvesszőzní! Nagy-részt ilyenekből állott a hadsereg tisztí kara, kik a vérbe fojtott magyar nemzetet csak idegen segítséggel voltak képesek leigázni.

Szentmihályra is került ebből a jeles ármádiából egy zászlóalj. A legénység maga is szedett-vedett emberekből állott; valahon-nan Bukovinából hozták a magyar nyakára; vagy a fákadó virágok mámorító illata, vagy a temetőkből domboruló sírok látása megmozdította szívüket, lázba hozza vé-rüket újra.

A szentmihályi katonaság tisztikarával együtt, a durvaságban a lehető legmagasabb szintjén állott.

mond, hogy csak formai hiba történt. — Kijelenti, hogy az új vámtarifa — a törvényhozás döntése nélkül — nem létezik, e nélkül a külfölddel szerződést kötni nem lehet a ez nem formahiba, hanem ezen fennmaradó törvényekről való lemondás, az 1899: XXX. t. cikk erkölcsi kötelezettsége alól való felmentés. S így abból a törvényből csak az maradt, amit a törvény ellenében koncessiának adtak, vagyis az egész eljárás álarca mögül elénekbe néz a közös vámtarifa minden áron való megkötése. (Taps éljenek a bal és szélsőbalon.)

Olay Lajos: Gyalázat. Apponyi aztán azzal végzi, hogy ő, aki az 1899: XXX. t. cikk megcsinálásában részt vett, köztársasági kötelezettségét tartja a javaslat ellen állást foglalni s azért elutasítja a javaslatot és a Kossuth-párt javaslatához járul.

Hosszas taps, éljenek. Az ellenzék a szélsőbal Apponyihoz megy. Tiszta István szólásra áll fel, de az ellenzék percekig éljenek és tapsol, újra leül s az éljenek és taps megszűnése után juthat szöhoz.

Tisza — Apponyinak.

Tisza István gr. miniszterelnök Apponyinak felel. (Hosszas zaj. Előnk csenget.) Amely parlamentben a szólás jogát nem engedik meg, az nem teljesíti kötelezettségét. (Percekig tartó zaj.)

Olay Lajos: Az ilyen törvénytíprónak semmi!

Előnk folyton csenget. Olay Lajost rendreutasítja.

Olay Lajos bejelenti, hogy Tisza után a házszabályokhoz kór szót.

Tisza István gróf miniszterelnök végre szöhoz jut s Apponyinak felelve, kijelenti, hogy a szerződés reklamációjában ki van tüntetve, hogy a végleges szerződésben az általános vámtarifa lesz az irányadó. Beismeri, hogy az ideiglenes szerződéssel nem érvényesült a magyar kormány előzetes álláspontja, mert általánosabb kedvezményt akart kieszaközölni, de konstátálja, hogy mindkét kormány mindent megtett, hogy nemzeti érdekét megőrizze s több koncessiót nem lehetett kieszaközölni.

Felel aztán Apponyi vádjaira. Igaz, hogy január elseje óta becikkelyezések nélkül tartjuk fenn az Oltárszabályt való megállapodást, pedig abnormisan gyorsan tárgyalták le a javaslatokat. Hát erre azt feleli, ő többször kérdést intézett az ellenzékhez, hogy hosszabb vita nélkül átengedik-e a javaslatot. —

Polonyi Géza: Autonóm vámtarifa alapján nyolc nap alatt letárgyaljuk volna.

Tisza István gróf miniszterelnök: S mindig gunyosan visszaütöttök. Külömben nem csoda, ha Apponyi nagyon rövidnek találta az időt, mert sokat volt távol.

Zajos kiáltások: Hát ön hol volt éveken át?

A törvény megalkotását ő is helyeselte s annak célját tartja mindig szem előtt. Módszait akarták a törvényt, de nem volt rá idő. A kérdés az: minő előnye származott abból Ausztriának, hogy bele mentek a szerződésbe? (Felkiáltások: Nem arról van szó!) Élethe vágó dolog volt, hogy belementünk a szerződésbe s akkor áldoztuk volna fel Magyarországot érdekeit, ha bele nem megyünk a szerződésbe. A törvénynek célja pedig az ország érdekeinek megőrzése volt. (Helyeslés jöbbről.) A cél, hogy a vámtarifa létrejöttén, az osztrák viszonyok folytán nem látszik egyhamar megvalósíthatónak. Lehetett volna-e tehát jobbat tenni, mint hogy az ország érdekeit a vámtarifa-javaslat alapján, a külföldi szerződésnél megőrizjük. (Helyeslés jöbbről.) Nem az szolgálja az ország érdekeit, aki a nagy párok között mindig állandó elvek mellett harcol, hanem aki a

jainkban és élőknek fogytáig nyugodt és vidám lélekkel szolgálhatunk nekik, szabadon Istentünknek és áldhatunk nagy nevedet most és mindörökké Amen.

Szentmihályon, 1860-ban május 24-én.

Rápolthy Ilona.

Heintzelmann megatottan olvasta végig az imát, mely, a mint látszott, már régebbi keletű; föltette magában, hogy azonnal visszatér tulajdonosának. Elgondolta, mily szerencse, hogy éppen az ő kezébe került; mások, kik a zsarokni önkény zsályhordozói voltak, mily könnyen felhasználhatnák az ártatlan imát, a Rápolthy-család áldozására.

Sietve lépett ki a táján s már éppen azon töprengött, hogy fölviszi az emeletre a családnak, mikor a kapun belépett Ilona.

— Kisasszony! — szólt a főhadnagy ellágyult hangon, — egy írást találtam, mit ön elhullatott, ime visszaadom s kérem vigyázzon jobban az ilyenféle írásokra, nehogy kellemetlenségei származzanak!

Ilona arca vöröslött, fölismerte az átvett imát, melyet ő még a mult szomoru évben írt le magának, remegve rejtő zsebébe s pár később szólt rebege, gyorsan fölismerte a lépcsőkön.

Heintzelmann hosszasan nézett utána, a dalás katonának egy megdobogott s zive, mint egy fiatal diáknak. Elhatározta, hogy most már legközelebb látogatást fog tenni a családnál. Legközelebbi vasárnapon teljes díszbe öltözött s bejelentette magát Rápolthyknak az emeleten.

Rápolthy nékeddöbbsen fordult leányához:

— Ismered-e ezt a katonatisztot, Ilona?

— Nem ismerem edes anyám, csak látásból!

— S mégis, hogyan merészel hozzánk jönni?

— Nem tudom!

— Menj szobádba, én elfogadom őt; de tudom, hogy többé nem teszi lábát házukba.

(Folyt. köv.)

viszonyokhoz mérten az ország érdekét igazán megvédi. Ajánlja a javaslat elfogadását. (Éljenek jöbbről.)

Az előnk méltóság.

Olay Lajos a házszabályok címén szólal fel, de az előnk figyelmezteti, hogy csak a házszabályokhoz szóljon. Olay indignálva feleli, hogy neki ki kell fejtenie indokait, mert az előnk megsejtette az ő méltóságát. Ezért az előnk rendreutasítja.

Személyes kérdésben.

Apponyi Albert gróf személyes kérdésben felel Tiszának, a ki a nyári idő alatt való gyakori távollétére tett célzást s ezért könnyű volt rövidnek találnia az időt. Hát ő az előnk érvén eléggé huzta az ígát, talán nem csoda, ha a nyugodt tárgyalások idején több időt töltött távol.

Rosszullét — beszédközlésben.

Szünet után **Ernst Sándor** beszélt. Beszéd közben hirtelen rosszul lett. A körülötte állók nyomban roszul siettek. Csakhamar a ház minden részéről a képviselők felé szaladtak, úgy hogy nagy gyűrű képződött körülötte. Mikor Ernst küss magához tért kivezették a folyosóra.

A folyosón jobban lett annyira, hogy pár perc múlva Rakovszky kíséretében kocsiá felhelt és elhagyta lakását.

Az incidens után **Endrey Gyula** beszélt. Majd **Gabányi Miklós** interpellált egy 48-as honvéd segélyezése tárgyában, mely után az ülés véget ért.

A vármegye virilistái.

— **Kolozsvármegye legtöbb adót fizető vármegye-bizottsági tagjainak ideiglenes névjegyzéke az 1905-ik évre.** —

Kolozsvármegye legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagjának névsorát most tette közzé a vármegyei igazoló bizottság: Az érdekes névsor a következő:

Gr. Bánffy György, br. Bánffy Albert, Gy. Rosenberger Bernáth, Szabó József, br. Bánffy Ernő, gr. Béli Kálmán, br. Jósika Gábor, gr. Bethlen Ödön, gr. Teleky Aréur, br. P. Horváth Kálmán, dr. Popescu János, Barcsay Domokos, Korbuly Bogdán, br. Kemény Gyula, Szentiványi Gyula, Sombory Lajos, Száva András, Mátyás Ferenc, Szereday Aladár, Gaál Gyula, gr. P. Horváth Tholdy Rudolf, dr. Gajzágó Ernő, L. Nechay Lipót, Szacsvay Sándor, Eltelő Dániel, Lészay Ferenc, Pap Norcséz, Farkas József, Szabó Gyula, Száva Sándor, Ferenczy Lajos, Tamásy Péter, Galus Viktor, Gaál Albert, Gajzágó Tivadar, Berkovits Ábrahám, Nagy Miklós, Benkő Mihály, Gyurkó György, Bartha Miklós, Weisz Mór, Grunner Károly, Hosszu Theofil, Gaál Elek, dr. Albrecht Lajos, Mayr Májor, br. György Géza, Páljános Zsigmond, Bogdányi Gábor, id. L. Sipos Gábor, br. Bornemisza József, Scheiner Mihály, Úrmossy Jenő, Farkas Mihály, br. Wildburg Aladár, Gál János, Berde Béla, Coroján Gyula, Ajtay Péter, Szizethy Cs. Miklós, Éjszaki Károly, Jakób János, Nagy Elek, Matskási Pál, Pap Tódor, Böllöny László, Dubay Pál, Makavei János, Lázár Gábor, Duba Ferenc, gr. Teleky Ferenc, gr. Logotheti Alfréd, Porgesz Ferenc, Zeyk Károly, Gy. Rosenberger Mátyás, Sándor Imre, Pásztohy Ákos, Csontos Miklós, dr. Gelei József, dr. Daiann Ilés, dr. Tóth Endre, Dózsa Endre, Ugron György, Pap János, Straub János, Halmágyi Sándor, Felszeghy Ferenc, Moisch István, L. Velits Zoltán, Kendeffy Gyula, Horvitz Sámuel, dr. Gothárd Zsigmond, Haffaiud Mór, Gombos Mihály, Porutiu Aurél, Isray József, Szánthó István, dr. Tábor Sándor, Sebestyén Mihály, Simon Dénes, Ajtai Gyula, Wagner Márton, Schweiger Nándor, Leöb Márton, ifj. Bodor László, Lázár Károly, Zélig László, Wachsmann Kolozs, Grósz József, Gyarmathy Mózsá, dr. Tamási Simon, dr. Gálffy Endre, Tamási József, Máriaffy Lajos, Porró Géza, Farkas Ferenc, Mayr Károly, Hartig Márton, dr. Bran Jenő, Wagner Gyula, Neufeld Jakab, Felszeghy Sámuel, Deák Ferenc, Gegenbauer József, Kanabé Ferenc, Hosszu Gyula, Riemer János, Szilágyi Károly, Biró György, Legman Rudolf, Gyarmathy Zsigmond, S. Gyulay Richárd, Buzás János, Csaszár Izák, Janovits Salamon, Császár Gábor, Gidali Jakab, Mózsá Atilla, Deasy Albert, Brunner Jakab, Fekete János, Izrael Dávid, Bartha Sándor, br. Kemény Pál, Duba Gergely, Piger János, Justian Tivadar, Domsa Miklós, Haraga Sándor, Leöb Ödön, Pál Gyula, Kornhauser Ferenc, Gothárd Sándor, Schuster György, Gy. Rosenberger Mór, Mózsá László, Szász István, Pópa György, Erczmann Márkus, Kalmánovits Sámuel, Demeter József, id. Rohonczy Zsigmond, Lewi Márkus, Gy. Rosenberger Ignác, Schuster Károly, Blum Izák Ábrahám, id. Nagy Lajos, Marinovics Jenő, Buzá János, Klein Farkas, Kain Mihály, id. Réhner Márton, Farkas Gyula, Papp Mihály, Rehner János, Moga Elizeus, Erczmann Adolf.

A sorrend az adó összege szerint van összeállítva. A legnagyobb adó-összeg 18649 kor. 89 fillér és a legkisebb 276 kor. 32 fillér. A pótlóknál a legnagyobb adóösszeg: 274 kor. 18 fillér és a legkisebb 29 korona 63 fillér.

Pótlagok:

Sándor Ágoston, Szabó Gábor, Mandula József, Hirsch Mór, Reitman Márton, Fornea Péter, Gámpe Márton, Sikó Lajos, br. Vay Elemér, Leöb József, Deák Márton, Grósz Bernáth, Dumbárya László, Czetetian Márk, Schönberger Dávid, id. Kotirka Péter, Kónya János, Erdélyi Sándor, Csermátony Ignác, Gál Mihály, Knöpfér Jenő, Tóth Márton, Stán Vulk, Alzner János, Farkas Albert, Manz István, gr. Vass Albert, br. Incedy József, Wagner János, Palló Imre, Legmann László, ifj. Ekhardt Rezső, Leoka János, Nötner Traugot, Pap Vazslika, Gillig György, Bothezán Pompejus, dr. Kramer Tivadar, Hartig Mihály, Albert Domokos, Sikó Kanuth, Müller György, Józsa Sámuel, Ugron János, Kohn Salamon Elek, Pálffy Lajos, Bittó Gyula, Bidián Alexa, Waldner Emánuel, Bakó Ferenc.

UJDONSÁGOK.

Napár.

Október 16. Vasárnap.

Katholikus: Gallusz. ap. Protestáns: Gallusz. Bartha János váro i főorvos jubileuma d. e. 11 órákor a közgyűlési teremben.

Az alsózsuki löversenyekhez d. e. 11 óra 30 perckor indul a vonat a kolozsvári pályaudvarról.

A szűrtel kezdete a Rákóczi hegyközségben. Este műkedvelő előadás a Torna-Vivodában az inség-alap javára.

Az Eke muzeum a szőnyeg kiállítással és az örmény himnusz kiállítással megtekinthető egész nap. Belepti díj 1 korona

Az általános növényzeti intézet gyűteménytára (Botanikus Muzeum) nyitva délelőtt 8—12-ig, délután 3—6-ig. Bemenet ingyenes.

Országos Történelmi Ereklye Muzeum. (Torna-Vivodában.) Nyitva egész nap; belepés ingyenes.

Az Erdélyi Országos Muzeum érem- és régiségtára megtekinthető d. e. 9—1-ig és d. u. 3—7-ig.

Egyetemi Könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig és d. u. 3—7-ig.

Színházban előadásra kerül: A hajduk hadnagya. (Páratlan bérlet.)

A városi hatóság figyelmébe.

— Blhanyagolt városrészek. —

— Saját tudósítónktól. —

Kolozsár, okt. 16.

Kolozsvár belső városrészei nagyjában rendezettek, csinosak, modernek. Az öntudatos városfejlesztési politika azt követelné, hogy most már egy kissé kimenjünk a főtérről kívül eső városrészekbe is, annál is inkább, mert ezek a külső városrészek épp úgy reásgoltak a rendezésre, mint a főter — mert hiszen ez utóbbi immár önmagától fejlődik — de meg azért is, mert a másutt lakók épp úgy fizetik a mi szerény pótdadónkat, mint a belső terület lakói.

E sorok — bevalljuk őszintén — a Kádár és Nagy-Szamos utca érdekében íródtak amellott, hogy általánosságban is jelezzük, hogy az ezen városrészen tapasztalható és majdnem minden külvárosban egyformán mutatkozó bajokat a hatóságnak komoly kötelessége megszüntetni.

Arról van ugyanis szó elsősorban, hogy ott immár hosszú idő óta rettegésben tartja a lakókat egy tűzveszélyes szénatelep. Ennek eltávolítására már van is hatósági határozat, de az ürdög sem törődik annak végrehajtásával.

Adva van tehát egy szénatelep és a szomszédságban egy — kovácsműhely, ahol állandóan tűzzel dolgoznak. Hogy ez a kettő nem alkalmas szomszédság tűzveszélyes szempontból azt tudja minden elemi iskolás gyermek, tudja a hatóság is — papíron, mert hiszen elrendelte annak eltakarítását — de tudja az isten miért, a gyakorlatban nem akar érvényre jutni ez a köztudat. Talán abban bízik a hatóság: ha tűz van eloltják a tűzoltók. Hiszen nincs még hasonló város, amelynek olyan sok: 12 szál városi tűzoltója lenne, mint Kolozsvárnak. De legyen bármilyen nagy testület is a tűzoltóságnak, mit segíthet az, mikor ott vízvezeték sincsen. Igaz, hogy az ott lakó háztulajdonosok többször kérelmezték a vízvezeték beállítását; igaz, hogy hajlandók lennének még a rendesnél nagyobb díjat is fizetni, ám e körülmék meghallgatásra nem talált mindegyik.

Ez a tényállás. Ami kommentár kiégészítheti mindezen tényeket: nem lehet tulajdonosan hízélg a hatóságra.

Szénaboglyák, kovácsműhely, vízvezetékhiány: mindezek nagyon alkalmasak arra, hogy a környék lakóit félelemben tartás és hogy termelő helyei legyenek egy esetleges nagy katasztrófának.

Az ottlakók érdekében tehát összegezzük cikkünk célját a következőkben:

gondoskodjék a városi hatóság arról, hogy az érintett határozat, amely a szénaboglyák eltávolítását kimondotta, végre is hajtsák;

gondoskodjék továbbá arról, hogy ez a városrés, ha mindjárt a telektulajdonosok áldozatkészségének fokozottabb igénybevétele, meliből vízvezetékét kapjon. Mert ök — biztosan tudjuk — hogy hajlandók lesznek arra is, csak már legyen egyszer vízvezetékük.

Alsó-zsuki löversenyek.

A mai futam programja.

Kolozsvár, okt. 15.

Az Erdélyi Falka-Vadász-Társulat által rendezett löversenynek ma lesz az utolsó napja Alsó-Zsukon. A kolozsvári sportkedvelő közönség, mely az első két verseny iránt olyan nagy foku érdeklődést tanusított, bizonyára a mai napon is tömegesen fog kirándulni Alsó-Zsukra, hogy az élvezetes látványosságnak részese lehessen. Az egyes futamok igen nagy küzdelmet és érdekfeszítőt versenyt ígérnek. A verseny részletes programja a következő:

I. Drag-hunt Staepelchase. 1000 korona adva a Magyar Lovar-Egylet által. Ebből 500 korona a győztesnek, 200 korona a 2-ik, 150 korona a 3-ik, 50 korona a 4-ik lónak és tiszteletdíj 100 korona értékben a győztes lovasnak.

Nevezve vannak:

1. Antos István id. p. h. Sultán, ap. Remember fv. 2. Rohonczy Lőrinc, id. s. k. Garany tv. 3. Ugyanaz, 5. é. vp. h. Fertő, tv. 4. gr. Teleki Ferenc 4. é. p. k. Pieszi, ap. Souvenir, a. Alamizsna tv. 5. gr. Wass Jenő id. s.

k. Pepitta II. ap. Taraischau, 6. br. Wesselényi Béla id. sz. h. Csacsó, ap. Lehetetlen fv. 7. br. Wesselényi Béláné 4. é. p. k. Három a tánc, ap. Vadász, a. Héjja tv. 8. br. Wesselényi Pálma id. f. k. Psyche, ap. Prince Paris, a. Judith tv. 9. Zoltán László százados 5. é. p. k. Flirt, ap. Charley, a. Elfe II. tv.

II. Erdélyi dijj. Akadályverseny, 3000 kor. és pedig 2300 kor. adva a földmívelésügyi m. kir. Miniszter ur által és 700 kor. adva az Urlovasok Szövetkezete által. Ebből 1500 kor. a győztesnek, 700 kor. a 2-iknak, 400 kor. a 3-iknak, 300 kor. a 4-ik lónak és tiszteletdíj 100 korona értékben a győztes lovasnak.

Nevezve vannak:

1. br. Bánffy Endre 4. é. sp. k. Rebeka, ap. Vadász, a. Rebeka tv. 2. Ugyanaz 5. é. s. h. Dongó, ap. ismeretlen fv. 3. br. Bánffy Ferenc, 6. é. sp. k. Carole, ap. Prince-Paris vagy Buvár, anyja Baby tv. 4. gr. Bánffy Miklós 4. é. p. k. Vidám, ap. Viotti fv. 5. gr. Bethlen István 4. é. f. k. Princeesse, ap. Harwestor, a. Igazi tv. 6. Ugyanaz 4. é. p. k. "Iroska, ap. Donna fv. 7. Ugyanaz 5. é. p. m. Igazán, ap. Kozma, a. Igazi tv. 8. gr. Béli Kálmán id. s. k. Miczi, ap. Buzgó fv. 9. Rohonczy Lőrinc, 4. é. s. h. Turul, ap. Fenék, a. Tamara tv. 10. br. Szentkereszt István, 4. é. p. k. Karlinchen, ap. Fondor, a. Ceres tv. 11. gr. Teleki Ferenc 4. é. p. k. Mylove, ap. Idolo, a. Miss Mary tv. 12. br. Wesselényi Béla 4. é. f. k. Hattyudal, ap. Vadász, a. Judith tv. 13. Ugyanaz 4. é. f. k. Armilla, ap. Buvár, a. Armadia fv. 14. Ugyanaz 4. é. p. k. Palmarum, ap. Vadász, a. Pythia tv. 15. br. Wesselényi Pálma 4. é. s. k. Primula, ap. Vadász, a. Psyche tv.

III. Állami ménék döntő versenye. (Vadász verseny.)

Nevezve vannak:

1. Lepard 5. é. sz. aj. Első, a. Linda, 2. Ozora 6. é. sz. ap. Gutkeled, a. Kedvenc, 3. Urabatyám 5. é. p. ap. Urabatyám, a. Furioso, 4. Kolozs 5. é. s. ap. Toreador, a. Pálma, 5. Mándók 5. é. p. ap. War Horn, a. Vesta, 6. Húség Gidran 7. é. s. ap. Húség, a. Gidran, 7. Ó-Baján 158. 6. é. f. ap. Ó-Baján, a. Jussuf, 8. Ecséd 8. é. s. ap. Fortély, a. Stella, 9. Poroszló 5. é. s. ap. Urabatyám, 10. Siglavy 6. é. sz. ap. Siglavy, a. Ó-Baján, 11. Bonchida 5. é. p. ap. Lankastrian, a. Pivat, 12. Dombóvár 249. 5. é. s. ap. Hegyes, a. Öreg Szárca.

IV. Hölgyek díja. Akadályverseny. Tiszteletdíj a 4. első lónak és a győztes lovasnak.

Nevezve vannak:

1. Br. Bánffy Albert id. p. k. Biró, ap. Biró fv. 2. Br. Bánffy Endre 4. é. sp. k. Rebeka, ap. Vadász, a. Rebeka tv. 3. Ugyanaz 5. é. s. h. Dongó, ap. ismeretlen fv. 4. Ugyanaz id. p. m. Almom, ap. Kulloden, a. Activa tv. 5. Gr. Bánffy Miklós 4. é. p. k. Vidám, ap. Viotti fv. 6. Ugyanaz 4. é. p. k. Gesztenye, ap. Viotti fv. 7. Bethlen István 4. é. v. p. k. Piroška, ap. Piroš, a. Donna fv. 8. Gr. Mikes Armin 5. é. sp. m. Lumpaciuss II. ap. Orwell, a. Lenke tv. 9. Rohonczy Lőrinc 5. é. vp. h. Fertő, fv. 10. Br. Szentkereszt István 4. é. p. k. Karlinchen, ap. Fondor, a. Ceres tv. 11. Gr. Wass Jenő id. s. k. Pepitta, II. ap. Taraischan, a. Pepitta, I. fv. 12. Br. Wesselényi Béla 4. é. f. k. Hattyudal, ap. Vadász, a. Judith tv. 13. Ugyanaz 4. é. f. k. Armilla, ap. Buvár, a. Armida fv. 14. Ugyanaz 4. é. p. k. Palmarum, ap. Vadász, a. Pythia tv. 15. Br. Wesselényi Béláné 4. é. p. k. Három a tánc, ap. Vadász, a. Héjja tv. 16. Br. Wesselényi Pálma 4. é. s. k. Primula, ap. Vadász, a. Psyche tv.

V. Erdélyi Gazdasági-Egylet díja. Síkverseny 300 kor. Ebből 150 kor. a győztesnek, 100 kor. a 2-iknak és 50 kor. a 3-ik lónak és tiszteletdíj a győztes lovasnak; adva az E. F. V. T. által.

Nevezve vannak:

1. Br. Eánffy Endre 4. é. sp. k. Baby ap. Utolsócsy fv. 2. Gr. Bánffy Miklós id. sz. k. Legyes, fv. 3. Ugyanaz id. s. k. Tündér, fv. 4. Rohonczy Lőrinc id. p. k. Miss Rose tv. 5. Szereday Aladár 5. é. s. k. Pálma, ap. Dandár, a. Vanda tv. 6. Br. Wesselényi Pálma id. sz. h. Csacsó, ap. Lehetetlen fv. 7. Br. Wesselényi Pálma id. f. k. Diána, ap. Holló fv. A versenyek alkalmával Kolozsvárról Alsó-Zsukra külön vonat indul d. e. 11 óra 30 perckor. A közönség kényelmére vendéglőről gondoskodva van. Pályhó, passa-partout és tribün-jegyek előre váltathatók Hirschfeld Sándor üzletében. Vasúti menettérít jegyek a versenyek napján fel 11 óráig kezdve árusítatnak, kizárólag a vasúti indóház pénztáránál. — Tribün-jegyek a versenypénztárnál váltathatók 1 korona ráfizetéssel. Pályára és a pályahók előtti térre belépni csak passe-partout jeggyel szabad. Minden jegy láthatólag hordandó. A vasúti jegyeket déli 11-20 óráig kell megváltani mert ezental többé vasúti jegy nem adatik ki.

A szász király meghalt.

— Express tudósítás. —

Budapest, okt. 15.

Drezdából érkezik a hír, hogy György szász király az elmúlt éjjel éjjel után 2 órákor Pílnitzben meghalt. Ma reggel az egész városban a gyászlobogókat kiülték. A királyi család ott volt a haldokló ágya körül. A halálsetről királyunkat még az éjjel táviratilag értesítették.

A szász király már hosszabb idő óta betegeskedett. Attól fogva, hogy Luja hercegnő, a trónörökös felesége megsejtette, a kedélye is annyira megrázkodott, hogy az orvosok már akkor is féltették az életét. Hozzájárult ehaz magas életkora és szervi betegsége is. Állítólag májbetegséget konstaltáltak az orvosok és a legnagyobb kíméletet javasolták a beteg királynak. Ő azonban nem igen fogadott szót az orvosoknak és minden erejét megfeszítette, hogy talpon maradjon. A királyi családban előfordult tragikus események ugyanis megkövetelték, hogy a csorbat, amely a családon a trónörökösnek szökésével esett, kiközösölje. Luja hercegnő miatt a trónörökösrel is voltak konfliktusai, a melyek kedélyét még betegesbbé tették. Hajthatatlan természet nem engedte, hogy a trónörökösnek eltévelyedését enyhébben ítéljék meg, míg

a lágy szívű Frigyes Ágost trónörökös az enyhébb felfogás felé hajlott.

A sors igen nagy csapásokat mért az öreg királyra. Életének utolsó éveiben a keserűség, a szégyenkezés jött ott osztályrészül neki. Csálájában az egyenetlenség és a visszály volt napirenden. — Majdnem minden egyes tagja a családnak konfliktusban volt a másikkal. A nézetek homlok-egyenest eltértek egymástól. A trónörökösnek szökése okozta mindezt. Nyílt vádak hangzottak el, amelyek a királyi családot érték és arról szóltak, hogy az udvarban uralkodó merev és szigorú konzervativ-klerikális irányzat kergette el az udvartól; a trónörökösnek, mert ez tette ténylegtelenné előtte az udvari életet.

Az a manifestum, amelyet az öreg király a trónörökösnek szökése előtt kiadott az egyetlenséget csak növelte a királyi családban. Maga a trónörökös helytelenítette elsősorban és emiatt állítólag heves jelenetek is voltak a király és a trónörökös között. Nem csoda, ha ilyen nagy megrázkódások végre aláásták a király egészégét.

A szász király 1832 augusztus 8-án született Pílnitzben. Ott érte utól a halál is.

— (A kolozsvári „Egyetemi Gyorsírókör“.)

A kolozsvári „Egyetemi Gyorsírókör“ tegnap, szombaton délután tartotta meg az idei alakuló közgyűlést. A szép számmal megjelent gyorsírók mindegyikét a tisztviselők választását ejtették meg, a melyeknek eredménye a következő: elnök: Kállai Emil. Alelnök: Borbély Gyula. Titkár: Lóvy Miksa. Jegyző: Szitás Jenő. Pénztáros: Saphir Manó. Az elnök ezután az Egyesület ez idej munkaprogramját jelölte meg, a melynek kiemelkedő prntjai: friskolai gyorsírók kongresszusának tartása, gyorsírói tanfolyamok leteitése, szakelőadások meghonosítása, stb.

tárban helyezték el. A vármegye levéltárosa hivatalos másolatot állított ki a nemesi levéltár, de az országos levéltár vizsgálata kiderítette, hogy az eredetinek hitt nemesi levél hamisítvány. A belügyminiszter utasítására megindították a kutatást s megállapították, hogy a bírósági okmányok nemességigazgató cég keze szerezte ki. Müller és Gebauer a neve családok, akik Rostól kilencezer koronát kaptak a hamis nemesi oklevélért. Az országos levéltár katalógusa közben szennyezési adatokat juttat a nyomára. A Müller és Gebauer-cég Magyarországon számos levéltárba csempészett be hamisított címeres leveleket, még pedig úgy, hogy az okiratokat jónévteljesen hitelt érdemlő egyéneket neve alatt mint történelmi emlékeket bíró okmányokat küldték be azzal a minden gyanútól ment egyszerű kívánsággal, hogy ha a levéltár érdemesebb tartja: hát őrizze meg a címeres levelet. A belügyminiszter országosra vizsgálatait rendelt el, hogy a levéltárakat — mert 20—25 levéltárról máris kétségtelen, hogy hasonló módon nemességi okiratokat csempésztek be oda — a hamis okiratoktól megtisztítsák.

— (Mikes Kelemen hamvai hazahozataláról.) A következő sorokat kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!
Azt olvasom becses lapja mai számában, hogy Mikes Kelemen hamvai hazahozatalát Hármaszék vármegye nemcsak elhalasztotta, hanem már gyűjt is erre a kegyeletre célra. Mindez nagyon szép volna, ha Mikes Kelemen hamvait egyáltalában lehetséges volna hazahozni. A dolog úgy áll, hogy midőn Mikes Kelemen 1761-ben Rodoston meghalt — eltemették „a magyarok temető kertjében.” De ezt azóta beépítették, a hamvakat az ottani sírokba kiszedték és egy közös sírban hantolták el az örmények temetőjében. Már most ki lesz az a mindentudó, aki egy csonthalmas kőből, a Mikesét kiválólagja?

Jó volna a tulbuzgó honfitársakat figyelmeztetni, hogy olyakra ne gyűjtsenek, ami nem kihatol.

Hazafii tisztelettel:
Kolozsvár, 1904. szept. 15.

Dr. Szádeczki Lajos.

— (Ellenőrzési szemlék Kolozsvárról.) A kolozsvári tartózkodó cs. és kir. közös hadseregbeli tartalékos és póttartalékos legénység ellenőrzési szemléit tegnap fejezték be. A szemle a legnagyobb rendben folyt le. A szemlék Czikkháti János cs. és kir. főhadnagy tartotta. Polgári részről Petrán Sándor városi tisztviselő vett részt a szemlén.

— (Tanítótestületi közgyűlés.) A Kolozsmegyei Tankertületi Tanítótestület bányahunyad—almásmenti köré rendes közgyűlést október 22-én tartja meg Bányahunyadon, az állami iskola helyiségében. A tárgyszorok főbb pontjai ezek: Elnöki előterjesztések. A tagok számbavétele. Jelentés a nyilvántartásokról. A körí tisztségviselői leköszönése; elnök, alelnök és jegyző választása. Értekezés: A népiszkolák nemzeti hivatása. Értekezés Máthé Albert, hidalmási áll. tanító. Előadások: 1. A rajztanítás új módszere; előadó Czuczka János, bányahunyadi áll. tanító. 2. Ligát Mihály pápai gyak. isk. tanító. „Nyelvitan vezérkönyv”-ének ismertetése; előadó Halmi István bányahunyadi állami tanító. A jövő gyűlés helyének s idejének kitűzése.

— (A szabadgondolkodók összejevetele.) Tegnap este a szabadgondolkodók alakuló asztaltársasága összejevetelet tartott a Biazini szállóban, melyen szép számmal vettek részt az érdeklődők és kimondották, hogy az asztaltársaságot megalakítják és annak előkészítésére egy kilenc tagból álló bizottságot küldtek ki, mely most már szerényen hozzájárul az előkészítés munkájához, úgy hogy az asztaltársaság rövid idő múlva megtarthatja nagy alakuló gyűlést.

— (Érdekes régi levelek.) Szenkovits Gyula tanárjelölt egy láda régi levelet ajándékozott, Szász Ferenc sepiestengyörgyi segédtanár pedig a bándi Kovács család levelesládáját adta az Erd. Muz. levtárának. Az utóbbi anyaga 1608-ban kezdődik. Érdekes belőle Borsos Annának a történetirő és postai követ Borsos Tamás leányának végrendelete és számos művelődéstörténeti adat. Szenkovits Gy. ajándékai a cs.-szk.-domokosi Sándor család nem rég beérkezett levéltárát egészítik ki. 1701-en kezdődnek, de az adomány igen értékes azért, hogy sok levelet tartalmaz. Nálaczy József bárótól az egyik erdélyi testőr-íróltól és Szerkesztési Sámuel bárótól, a francia háborúk híres hűzárvezetőitől. Egy horvát-sza és érdekes levél a nagy Wesselényi Miklós 1832-i országgyűlési szereplésével foglalkozik kimerítően s néhány kisebb adat van az 1848—49-iki szabadságharcról is.

— (Véres verekedés.) Radimics József egy társával tegnap hevesen összeverekedett a Kanalas-utca 14. szám alatt. Radimics botalt ütött társára, mire az kést vett elő és ezzel veszélyesen megsebesítette Radimicset. A megsebesült verekedőket a mentők a sebészeti klinikára szállították.

— (Sósfürdő Kolozsvár határában.) Írtuk volt már, hogy Kolozsvár határában sós forrásra bukkantak. Az a terv merült volt fel akkor, hogy a forrás vizéből fürdőt létesítsenek. A nyár folyamán a városi tanács megbízottai ki is szállították a helyszínre, hogy megvizsgálják a forrást. A szemle alkalmával azonban a nagy szárazság miatt a forrás víze annyira el volt apadva, hogy nem vizsgálhatták meg. Tegnap délután Fekete-Nagy Béla városi tanácsos és Póczy Mihály főmérnök ismét ki szállították a forrásra és azt tüzöten megvizsgálták. Észleleteikről jelentést tesznek a tanácsnak.

— (Rákóczi relikv.) Lányi Ignác szobrász művészies kivitelű Rákóczi-relikvét mintázott. A relikvhez Morely tanár készített keretet, mely méltó a Lányi becses munkájához. A relikvet a Magyar Domborművek Iparvállalata gondos precizitással sokszorosította bronzban. A relikv mintájára Lányi Ignác, ki különben jeles karikaturaművész is, jelenleg Kolozsvárt dolgozik, hogy bemutassa relikvjeit. Melegen ajánljuk őt a méltó közönség figyelmébe.

— (Bgy körjegyző bűnügye.) Déről írják: Lénárt Balint Szolnokdobokamegyei, szépkönyvüzemtmártóni körjegyző és Lőrincz János szépkönyvüzemtmártóni körjegyzői irnok ellen a dési kir. ügyész több rendbeli hivatali sikasztás és közokirat hamisítás bűntette, megvesztegetés vétsége, sikasztás és lopás vétsége miatt emelt vádat. A körjegyző és az irnok 1903. augusztustól fel vannak függesztve. A főtárgyalás 1904. okt. 10-ére és a következő napjaira tűzött ki. A főtárgyalásra 99 tanult megidézve. A bizonyítási eljárás 1904. október 10, 11 és 12-én vitetett keresztül, 13-án tartották meg a vád- és védbeszédet. A tárgyaláson Almaj Ferenc törvényszéki bíró elnökölt. Szavazó bírák voltak: Sófávi Lajos és dr. Mészöly Endre. Ügyész: dr. Pap Sándor, védő: dr. Kereszties Sándor, sértettek képviselője: dr. Berkes Salamon. A perbeszédnek során a kir. ügyész súlyos büntetést kért, a védő felmentést. Ítélet hirdetésére még nem került sor.

— (Uj komlóskertek telepítése ről.) Az újabb irod'omban Imreh Lajos s Réti János írtak egy-egy komlótermesztési füzetet, előbbi megrendelhető Budapesten, az Országos Magyar Gazdasági Egyletnél, (Köztelek, álló-ut 25. sz.), utóbbi Kolozsvárra az Erdélyi Gazdasági Egyletnél (Petőfi-utca 7.) — Husz filleres posta-bélyeg ellenében Csáner Lajos m. kir. gazdasági vándor-szaktanár (lakik: Kolozsvár) bárkinek megküldi a két hivatalos komlótermesztési füzetet s utmutatót: ha ezt egyszerű levélben kéri. Komlótelepítési szándék esetén ugyan a helyszínére is kiutazik — tervezet s költéséget megbeszélése okából: ha erre akár a közösi előjárás vagy gazdasági egylet útján felszólítják. Ha az új komlótelepítő gazda többször igénybe óhajtja venni a szaktanár közreműködését, úgy azírat a földmívelésügyi miniszter urhoz kell folyamodni. — Uj komlóskertek telepítése már az ősszel megkezdődik: ajánlatos minél előbb érintkezésbe lépni a szaktanárral.

— (Automobil-közlekedés Zilah-Csucsa között.) Zilah—Csucsa—Szilágycsah között egy vállalkozó csoport a személyszállításra automobil közlekedést szándékosz berendezni. Régi terv már, hogy ezt az elhanyagolt vidéket jó közlekedési eszközzel lássák el. Most egy erdélyi vállalkozó cég indított agitációt a dologért. A kolozsvári keresk. és iparkamara forgalmi szempontból a tervet hasznosnak, kívánatosnak véleményezte, a mi a vállalat műszaki és rendőri oldalát illeti, szökegesnek véli a kamara egy egységes szabályzat megállapítását és ez érdekében a miniszterhez felír.

— (Ujabb templom rablás Marosvásárhelyt.) A minap marosvásárhelyi levelőznök híradása alapján megirtuk, hogy az ottani ev. ref. templomba ismeretlen tettesek betörve, a szegények számára felállított persely tartalmát elrabolták. Most Marosvásárhelyről újabb templomrablás híre érkezik: Mihály Ferenc szt.-simoni lakos ugyanis tegnap déliben bezáratta magát a lőteri plebánia templomba s ott a perselyt feltörte s az abban levő 34 kor. 78 fillér pénzt ellopta. Nem sokáig csőgöthette azonban zsebében a pénzt, mert a templom őr elfogta s az elvetemedett tolvajt a rendőrségre vezette. A nyomozat arra enged következtetni, hogy a református templomban nemrég történt persely feltörést is ő követte el.

— (Ünnep a Társadalomban.) Szép ünnepség folyt le tegnap a Társadalomban. Az egylet érdemes gazdáját ünnepelték a nagyszámúban összejöttek tagok. — Miágovszky Károlynak, a Társadalom gazdájának nagy és elővételten érdemei vannak az előkelő és virágzó egylet fejlesztése körül. Ezt akarták tegnap honorálni azzal a szép ünnepélylyel, mely az ünnepelt arcképének leleplezésével kezdődött és dus lakoma keretében számos felköszöntővel a legjobb hangulat mellett a késő éjjeli órákig tartott. Az ünnepeltet az egylet nevében Kolozsváry Sándor elnök üdvöztette.

— (Vizbetűlt napszám.) Borgó-beszerencén a fűrészgár mellett folyó hó 4-én 7 óra tájt a Beszerce vízében emberi hullára akadtak. A megsejtett orvos-randóri vizsgálat kiderítette, hogy a gyzásos véget ért egyén Takács István bethlemi napszámos, ki a gyárnál dolgozott már húzamosabb idő óta. Reggel ép munkájára indulóban a patakon a gyárpálya hidján akart átkelni, de zomei gyöngösesége miatt rosszul lépett és a négy méter szélességben folyó Beszerce vízbe zuhant, hol sírját lelte.

— (Brassói tej Kolozsvárt.) Brassóban ugyancsak szigorúan utánanéznék, hogy a fogyasztó közönség jó tehez jusson. A főorvos és rendőrség mindegyre végig vizsgálja a tejárusok készletét. A gyannsnak tetsző tejszemből mintát vesznek s eltküldik Kolozsvárra, az itteni vegyelemző állomásra. Ilyen próba küldeményt küldtek Kolozsvárra, a mult hó végén is megvizsgálás végett. A kolozsvári vegy-kerületi állomás most adta meg a megkeresésre választ. E szerint a nyolc ideküldött próba közül kettő hamisítványnak bizonyult. E két próba közül az egyik volkányi, a másik keresztényfalvi tejárusoktól való volt. Most mind a két közönségben helyszíni vizsgálatot fognak tartani úgy, hogy a vizsgálóbizottság jelen

lesz az istállóban a tehének illetve bivalyok fejése alkalmával és azt figyelemmel kíséri. Bizony egy kis kolozsvári tejet is jó lenne egyszerű-máskor eljuttatni a vegykerületi állomásra.

— (Munkaszavargás a kolozsvári máv. gépműhelyben.) A kolozsvári máv. gépműhelyben alkamozott munkások rég óta elégedetlenek mivel munkabérüket — tekintettel a nappalok megrövidülésére — 2 koronáról 1 korona 60 fillérre szállították le. Az elégtelenségnek új tápot adott az is, hogy a vezetőség a munkások egy részét tegnap elbocsátotta a szolgálatból. A fönökség attól tartot, hogy az elbocsátás miatt nyílt lázadásban tör ki a munkások elégtelensége. Ezért a rendőrség oltalmát is kikérte. Így t. nap egész nap megrészálva tartotta egy szakasz rendőr a gépműhely és fűtőház környékét. De nem volt erre szükség, mert az elbocsátott munkások minden különbözőbb feltűnést keltve hagyták el a műhelyt. Ertesztelésünk szerint a vezetőség az összes munkásokat elfogja bocsátani és új munkásokat fogad fel.

— (A komlópiacokról.) Október hó 14. a termőhelyeken fogóban van a komló, mert az utolsó két héten nemcsak a kereskedelem vásárolt, de sürgyárosok s az angol exporteurok is. Málnap egészen a piacokra helyeződik át a forgalom. Amerika még nem bír liferálni, így minden európai komlóra szükség van. Nübrbergi árak: I. o. 160, II. o. 150, III. o. 140 márká; saazi árak: I. o. 275, II. o. 240, III. o. 220 kor., mind 50 kilónként. Ugyanott a stájer-golding ára 200—212, daubai zöld 170—177 korona. A segesvári piac nagyobbára fel van vásárolva, 100 kilónként 350—390 koronán kelt el az utolsó héten a szent-erzsébeti, keresdi, réteni, bodola uradalmi s a fehéregyházi állami komló s így az erdélyi részekben tehát eddig circa 800 q. komló adatott el s hogy ezen komlóforgalmat a segesvári komlószövetkezet irányította nagyobbára — minden vonatkozásában szemmel látható volt. A circa 100 mm. torontáli komló az okt. 6-iki Lajosfalvi vásáron szintén eladt a circa 600—800 q. bácskai komló részint a petróci piacon, részint az O. M. G. E. saazi bizományaosa útján kelt el.

— (Erdőtűz.) Borgóprund „Hiniu!” nevű havas részében nem régen nagy áldozatok árán fásították be egy nagy területet. A mint értesítenek, szénecsinálók gondatlan sághál és fásított területen mult héten tűz támadt és 23 holdnyi területet leégett a fiatal erdő.

— (Lefújta a szél a vonatról.) A vasuti balesetek krónikájában páratlan szerencsétlenségről veszünk hírt. Mezőtelegről indult 363. sz. tohervonat egyik kocsi-járól Csurai János nagyváradi lakos kiscigit fékezött a szél lefújta. Csurai, ki Mezőtelegről és Fagyvásárhely között esett le a vonatról, fején és hátán súlyosan megsejtült a midőn magához tért, a pályatest mellett levő erdőbe mászott. Az esetet nem vették észre a vonaton s csak tegnap déliben, a Kolozsvár felől érkező személyvonat hozta be a súlyosan sérült embert, kit jelenleg a nagyváradi kórházban ápolnak.

— (Fogtájt és szájbúzt azonnal megszüntet.) „Plombus” amerikai önpombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közöltett hirdetésben.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kolozsvár, vasárnap, okt. 16-án:

Délután 3 órakor leszállított helyárrakkal:

ARANYEMBER

Eredeti regényes dráma 5 felvonásban.

Este 7 órakor rendes helyárrakkal:

A hajduk hadnagya

Eredeti nagy oporetté 3 felvonásban.

Kezdeté 7-kor, vége fél 10 kor.

Holnap, hétfőn, október hó 17-én:

A denevér.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Vasárnap d. u.: Aranyember. (Ifj. előadás.)
Vasárnap este: A hajduk hadnagya. (b. 16. sz.)
Hétfő: A denevér (b. 17. sz.)
Kedd: Napkeleti királykisasszony (előzet. 18. sz.)
Szerda: Napkeleti királykisasszony (b. 19. sz.)
Csütörtök: A másik 1-ór. Szép Galathea (b. 20. sz.)
Péntek: A másik. A bakter (b. 21. sz.)
Szombat: Szegvári vértanúk (b. 22.)
Vasárnap d. u.: Viola, az alföldi hatarnia.
Vasárnap este: A tavasz (b. 23. sz.)

* Az első ifjúsági előadást tartják ma délután. Színe keről Jókai emlékeztetésére az „Aranyember”, Szakács, Szentgyörgyi, Kassai, Szegő, Mészáros, Laczkó A., Hegedűs Sz., Gál J., P. Lukács Juliska és Szakácsné lesznek főszereplői az előadásnak, melyet Kovács Dező ev. ref. főgimnáziumi tanár Jókairól tartandó megemlékezése fog bevezetni.

* A napkeleti királykisasszony-nak, Rostand Emil regényes drámájának erői a hétoldi Tompa betegsége miatt elmaradt első előadását Tompa teljes felgyógyulása miatt a jövő hét keddjére kellett elhalasztani. A nagyhatású dráma, melynek cimszerepében Tölvölyi Margitnak igazi

nagyszabású drámai alakításra lesz alkalma, kiváló gondallal előkészített előadásban fog színe kerülni kedden. Szerdán megismétlik a darabot.

* Előkészületek. A jövő hétre kitűzött és betanult újdonságok mellett megkezdtek már az előkészületeket több új darabból, melyek következ sorrendben fognak bemutatásra kerülni. Elsőnek Millőcker nagy oporettje, „Apajune, a vízi tündér”, másodikként Jerome, a kitiűng angol szerző vígjátéka: „Miss Hobbs”, a cimszerepben Horváth Paulával és harmadikként Kampis Jánosnak társadalmi drámája: „Radnóthy”, a cimszerepben Tölvölyi Margittal fog színe kerülni. De ezen közben B a l á z s Sándor szinté feledésbe ment kitiűng vígjátéka: „Az égen” fog új betanulással műsorra kerülni.

* A másik. A jövő hét műsorának két premijére lesz. Rostand darabjának elhalasztott bemutatója után csütörtökön Tompa Kálmán egyfelvonásos dramolettje: „A másik” kerül színe előszór. „A másik” — Tompának első színpadi műve, melynek főszerepét Tölvölyi Margit, Laczkó Aranka, Cserényi Adél, Szakács, Mészáros, Szegő és Dezsőri játszik.

Távíratok

Apponyi Albert gr. ünneplése.
Budapest, okt. 15.

A Magyar Nemzeti Szövetség ma délután tízedik órakor üdvözölte Apponyi Albert grófot amerikai diadalutja alkalmából. Az ünneplés a képviselőház fogadótermében zajlott le, a hova Apponyi Albert gróf néhány perccel később lépett be. A nemzeti párt küldöttsége Bujánovics Sándor udvari tanácsosa, volt képviselővel élén, harásny éljenzéssel fogadta a grófot. Ezután Bujánovics Sándor szép beszédében ecsejtette Apponyi gróf amerikai diadalait, sikereit, a melyeket az egész nemzet hátlájára számíthat. Apponyi Albert gróf nyomban válaszolt és megköszönte a szíves óvációt. Azok az eredmények, melyeket a magyar csoport elért, felélesztették azokat az emlékeket, a melyeket Kossuth Lajos Amerikában keltett, de fokozta is a magyarok iránt ott megnyilvánuló rokonszenvet. Megemlékezett arról is, hogy örömmel tapasztalta, hogy Amerikában élő hazánkiai nem veztek ki magyarságukból. Bárha a mi nemzetiségünk itthon oly buzgóssággal, lelkesedéssel önelnek a magyar himnuszot, a mint ezt az amerikai honfitársaink tették. Még egyszer meleg szavakban megköszönte az ünnepeltet.

A Nemzeti Szövetség ezután kijelentette, hogy nem ejtette el az Amerikában járt magyar képviselők ünnepeltetését és kérte Apponyit, hogy mint azok vezére, ezen az ünnepélyen jelenjen meg.

A japán—oros háború.

— Legújabb hírek. —

Budapest, okt. 15.

A japánok újabb győzelméről ad hírt a táviró. Az orosz csapatok nagy veszteség árán folyton hátrálni kénytelenek. — Három orosz hadosztályt egy ügyes mozdulattal úgy bekerítették a japánok, hogy azok vagy leteszik a fegyvert, vagy egytől-egyet ott vesznek el.

Mukdeni jelentés szerint Kurapatkin végrehajtotta a támadást. 60.000 ember és 90 ágyú állott rendelkezésre. A japánoknak ugyanannyi emberük állott harcvalnba. Később mindkét fél részére érkeztek erősítések.

A harcot hajnalban óriási ágyúzás között kezdték meg. Az ágyúzás oly nagymérvű volt, hogy megmőföldre is rezgették tőle a házak ablakai.

Tokioból jelentik: Az oroszokat minden vonalón megverték. A japánok 70 ágyút vettek el az oroszoktól.

Pönszikutól keletre 3 orosz hadosztály volt felállítva. Ezeket a hadosztályokat annyira bekerítették a japánok, hogy nem tehetnek egyebet, minthogy lerakják a fegyvert.

Londoni távirat szerint az oroszok vesztesége 30.000 ember.

Pétervárról jelentik, hogy a cárt annyira lesújtotta a vereség híre, hogy rosszul lett és most ágyban fekvő beteg.

Szoyer Ilonka menyasszony.

Budapest, okt. 15.

Szoyer Ilonka, a m. kir. opera népszerű fiatal művésznője, mint budapesti tudósítónk értesít, menyasszony. A bájos ifjú művésznő vélegénye Márkus Dező, az opera zseniális karmestere, kinek neve a külföldön is általánosan előnyösen ismeretes.

Egy volt képviselő halála.

Budapest, okt. 15.

Vidovits György volt országgyűlési képviselő ma meghalt. A derék öreg urat — ki parlamenti pályafutása után egy kis faluban plebánoskodott — nagy rokonság gyászolja.

Dr. Uditzky meghalt.

Budapest, okt. 15.

Dr Uditzky, kinek neve egy botrányból kifolyólag bejárta a lapokat, ma a torkán levő daganat következtében meghalt.

Budapesti gabonafőzsde.

A határfőzset tartós irányzattal indult meg. Felmondta: 500 mm. októberi rozs, 4000 mm. októberi zab. Kötöttet:

Az októberi buza 10.25—, áprilisi buza 10.64—, októberi rozs 7.71—, áprilisi rozs 8.11—, októberi zab 6.92—, áprilisi zab 7.35—, májusi tengeri 7.46—.

A készáruzet valamivel szilárdab.

Felolós szerkesztő:

HERCZEG JENŐ.

Lapfőadónos:

GOMBOS FERENCZ.

NYILTTÉ R.

Szíves tudomásul.

Értesítem a mélyen tisztelt

— közönséget, hogy —

Lyceum könyvnyomdát

áthelyeztem

Deák Ferencz-utca 12. sz. a. e. célra épült

új helyiségbe.

Kérem megrendelőimet és a m. t. közönséget, hogy ez új helyiségben is ajándékozzanak meg bizalmukkal, melyet kiérdemelni a jövőben is legőbb törekvésem leend.

Mély tisztelettel:

Gombos Ferencz,

nyomdatulajdonos.

Van szerencsem a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy fényképeszeti műtermem előbbi helyén

Wesselényi Miklós-utca 3. sz. alatt

a mai kor igényeinek megfelelően berendezve ujalag megnyitottam és a legmodernebb gépekkel felszereltem.

Műhelyemben készülnek a legkisebb alaktól a legnagyobb nagyságig, úgy fényes mint matt kivitelű platin képek, aquarell és olaj festmények, nagytasok. Elvállalom házban kívüli csoport, táj- és épületek felvételét. Társas vagy családi képeknél nagy árkedvezmény. — Pontos és lelkiismeretes kiszolgálásról előre is biztosítva, maradok teljes tisztelettel

Csizhegyi Sándor,

3174 58—*

fényképész.

M. Á. V.

tisztviselők fizetésrendezése alkal-mával olcsó

penz kölcsön kapható

Kölcsönt minden véglegesen kinevezett évi fizetéssel bíró vagy nyugdíjazott köztisztviselő kapható kinek évi fizetése legalább 1800 K. Nyugdíjas 1200 kor. nyugdíjjal. 1000 koronánál többé és kamatban havonta 9 kor. törlesztendő, legtöbb esetben kezes nélkül.

Előleges kiadás nincsen

Drága kamatu jelzálog-kölcsönök olcsó 4% kamatu törlesztéses kölcsönökre átkonvertálhatók.

Országos földhitel- és személykölcsön intézet,

2944 109—*

Kolozsvár, Király-utca 16.

Értekezni lehet d. u. 3—6 óráig.

Felhívás!

Tisztelettel felhívjuk a n. é. közönség szíves figyelmét

a Deák Ferencz-utca 40. szám alatt levő

nagy posztó raktárunkra,

a hol az ősz és téli idényre a legújabb divatu

és legfinomabb szövetek már megérkeztek.

Az idei szezonban úgy a magyar és brünni gyártmányú kelmék, valamint a legfinomabb angol és skót-szövetek kerülnék eladásra. Különös figyelmet érdemel a féltkaui, zakó-öltöny és felöltő szövetek, ugyiszin a legfinomabb fekete kelmék smocking- és Kaiser-öltönyek. — Kedvező bevásárlásunk folytán sikerült nálunk kisméretű valódi angol posztó és szövetet beszerezni. melyekre felhívjuk a n. é. hölgyközönség szíves figyelmét.

Billiárd-posztók nagy választékban. Maradék szöveteket, gyeceket részére nagyon jutányosan lehet vásárolni.

A n. é. közönség pártfogásáért esedezik:

Zauderer Salamon,

mint

a Moskovics Berta örökösök

üzletvezetője.

2912 119—*

Eladó házas-telek, szőlők és szántóföldek!

1. Dézma-utca és Pap-utca sarkán üres telek egészben vagy részletekben.
2. Rudolf-út 31. számú házastelek egészben vagy részletekben.
3. Árpád-út 8-ik számú házas-telek, pék üzlettel.
4. Magyar-utca 83. számú házas-telek, pék üzlettel, nagy kerttel, gazdasági épületekkel.
5. Nádas-terében egy drb. szőlő a közép lábban.
6. Brétfő- és Nádas-tere szőlők alatt uthosszában egy vonalban levő szántó-föld, 40 telekre felosztható, egyenként 222 □-ökre, sőt nagyobb telkekre is felosztható, vasúti, téglagyári, gyufagyári munkásoknak igen alkalmas, valamint a külvárosi földeseknek is.

Értekezhetni:

Rucska Sajos tulajdonossal
Kolozsavart, Deák Ferencz-utca 9. sz.

CHOCOLAT KÖHLER
világhírű finom gyártmány
Egyedüli elárúgó nagyban Magyarországon
BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST VIII. József körút 57-59.

Ügynökök
felvételnek igen kedvező feltételek mellett
Erzsébet-szanasorium-sorsjegyek
részletfizetés mellett elárúsítására.
FUCHS H. VÁLTÓHÁZA,
BUDAPEST, IV. Kecskeméti-u. 1. sz.

Haszonbérbe vételre
jó minőségű
birtokot keres

cautio-képes keresztény okl. gazda.

Ajánlatok „Előnyös bérlet” címen — a kiadói hivatalba küldendők.
3549 5—

A réczekeresztúri szeszgyárnál
16 drb. jó állapotban levő
6—7 k. literes olasz
hordó eladó!

Posta: Pánczélcseh.
3607 2—3

A híres és közkezdveltségnek örvendő
K-IMPERI
Répáti savanyuvíz
mindig friss töltésben kapható minden fűszer-kereskedésben és vendéglőben.
Kizárólagos főraktár Kolozsavart:
Veress Károly Dézma-utca 1. (Telefon 466.)

ANGOL HÖLGYEK
sohasem használják arczenőcsőt, hanem
UGORKATEJET

mely valódi angol minőségben kapható Balassa K. gyógyszerárban Budapest—Erzsébet-falva. Főttelen biztos hatású és teljesen ártalmatlan székletűszer, mely már 2—3-szor bekénés után eltávolítja széklet, tisztítja az arczot, annak gyönyörű tündérszerű, fiatalosodó köcsönöz. Vigyázzunk, hogy minden üvegben a „Balassa” név látható legyen. Üvege 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 kor., ugorkapuder 1,20 kor. Kapható minden gyógyszerárban. Postán szétküldi: Balassa Kornél gyógyszerár Budapest—Erzsébet-falva. — Főraktár Kolozsavart: Burger Frigyes drogueria, Csakis-Bartilla-fogvize kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik.

3095 36/40

Uj üzlet!

AGRÁR
takarékpénztár r. társ.
Maros-Vásárhely

(teljesen befizetett részvénytőke: egy millió korona).
Főközlézetek: Nyárádszeredában és Maros-Ludason.

Jelzálogkölcsonőket nyújt 300 koronától kezdődő legfeljeli tőkötörlesztést és kamatot magába foglaló részletfizetések ellenében földbirtokra és nagyobb vidéki városokban levő házakra a becsérték feléig;

10-161 65 évig terjedő időre 4 1/2% alapkamattal. Magasabb kamatu előző kölcsönök convertáltatnak. Minden kölcsön a leggyorsabban: rendszeren két hét alatt készpénzben folyósíttatik. 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat és utalványokat a legelőzőbb kamattal felvált.

Számlát könyvekre vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Elfogad betéteket és betárolt termékekre is.

Előleget ad értékpapírokra nyújt betétkészítést és más elfogadható biztosítékra.

Folyószámlai hitelt nyújt betétkészítést és más elfogadható biztosítékra.

Vásárol és elad értékpapírokat, külföldi pénzeket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapírokat; teljesít tőzsdéi megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket a bel- és külföldre.

Az intézet képviseli továbbá a legrégibb és legnagyobb biztosító intézet: a Trieszti Általános Biztosító Társaságot (Assicurazione Generale) és eszközöl tűz-, úveg- és végvár-, betörés elleni, továbbá élet- és baleset biztosításokat a legelőzőbb díj mellett.
3271 22/4

Kinek KÁLYHÁRA
van szüksége, az okvetlen kérjen képes — árjegyzéket —
Fafűtéses (erdélyi)
Köpenykályhákrol!
KOCH JENŐ
kályhagyáros
a cs. és kir. hadsereg szállítójától
BUDAPEST
V., Báthory-utca 9. sz.
Legelőzőbb cirkulációs fűtés!

Uj üzlet!

WEISZ ÉS TÁRSA

szabó üzlete, férfi-, fiu- és gyerek ruha raktára
Kolozsavart, Deák Ferencz-u. 9.
Rucska-ház.

Ajánlják dusan berendezett új férfi-, fiu- és gyermek-ruha áruházukat és

szabó üzletüket

hol a legkényesebb igényeket is pontosan kielégítik

Honi, angol és skót szövet nagy raktár. egyszerűen saját készítesű kész ruhák, szőrmecáruk, dán bőrkabátok és mindenféle szabha vágó áruk — nagy raktára. A n. 4. körzesség b. pártfogását kéri kiváló tisztelttel.
Weisz és Társa.
3505 13—3

Uj üzlet!

PLOMBUS Co. New-York 104 E 1 6 Str.

PLOMBUS!

250.000 hálairat 1 év alatt!

Nincs többé fogfájás! odvas fog! bűzös száj!

Fenti betegségeknek előidézői kétségtelenül az odvas fogak. Ezen remek amerikai szer, ezen kinos és kellemetlen szenvedéseket

azonnal megszünteti!

„PLOMBUS”-szal mindenki maga plombrózzhatja

fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon

odvas fogait!

„Plombus” ne hiányozzék egy háznál sem, az egyszerű csekély kiadás százszoros kamata: a nyugalom. A fog fájalmakban szenvedőket tehát saját érdekében felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen valóban remek háziszert, mely az amerikai élelmesség netovábbja!!!

Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas fogakra elegendő, használati utasítással 2 korona. 2 korona 10 fillér előzetes beküldése után bérmentve bárhová. — Megrendelhető egyedül a Magyarországi képviselőtől, melynek címe:

„Plombus” szétküldés, Pászto, Heves-m.

3558 7—35

„Kalapkirály”

a tisztelt közönség b. figyelmébe ajánlja dusan felszerelt kalap és sapka raktárát.
Kolozsavart, Mátyás király-tér 17-ik száma latt.

Uj üzlet!

EMKE
TEMESVÁRI GYÁRTMÁNY
5% AZ EMKE JAVÁRA

500 frtot fizetnek annak, ki a Bartilla fogvize nek használatát mellett, üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap vagy szája bűzlik. — Csomagolásért küllön 10 kr.) Bartilla-Winkler Ed. Wien, 19/1., Sommergasse 1. — Kapható minden gyógyszerárban. Raktár Kolozsavart: Dr. Csetz Dénes gyógyszerész, Kúlmónostor-utca és Burger Frigyes drogueria. Csakis „Bartilla-fogvize” kérendő. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik.

Telefon 439. sz. Több kiállításon jó munkáért kitüntette Telefon 439. sz.

Az „Országos Ipar-Egyesület” által verseny és kivitel képességért ezüst dísz-éremmel kitüntette.

Séber Gyula
első erdélyi sodrony szövetszövet-
fonat, kert-kerítés és ruganyos
aczel sodrony ágybetétek gyára
Kolozsavart, Egyetem-u. 12.

Olcsó kerítések!

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit, u. m.: kertek, erdők, vadaskertek, szőlők, sírhelyek stb. bekerítéséhez gépsodronyfonatát, díszkerítéseit és díszkapuit továbbá pince, padlás, felső világossági, magár és éle-kamra ablakok rostélyzatát, majorsági udvarok sodronyfonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, föld- és porondválogatáshoz, szikratfogó cséplő- és egyéb gépekhez. Továbbá sodrony-ágybetétek (matracok)

Nemkülönbön zöldre festett légszövet, szelelő rosták, Backer-féle rosták és egyébféle használatra vas-, réz és ezin szövetek, Kruppa sodronyszegélyzetek különféle mintákban, fakerethe foglalt rosták, löher-szíták és szíták különféle ozelokra igen erősen készítettnek és gyári árak szerint számíttatnak. Aczel tuskés sodrony-kertek, erdők stb. bevonásához jutányos árért tel is huzatik.
Képes árjegyzékkel bármintre szívesen szolgálók.

Kiváló szerencse Török-nél!

Felülmúlhatlanul
kedvez főarudánkknak a szerencsével Rövid idő alatt 17 millió korona nyereményenél többet fizettünk nagyrabecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket!

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szab. 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

jut és összesen egy hatalmas összeget,
3599 2-8

14 millió 459.000 koronát
sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a szerencsésebb esetben 1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 a 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 1 a 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000, 36 a 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályú sorsjegyek tervszerű árai:

1/8 eredeti sorsjegy frt — 75 vagy kor. 1.50; 1/4 eredeti sorsjegy frt 1.50 vagy kor. 3. — 1/2 „ „ „ 3. — „ 6. — „ 6. — „ 12. —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi október hó 24-ig

bizalommal hozzájuk beküldeni.

TÖRÖK A. és Tsa

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Teréz-körut 46/a. I. fiók: Váci-körut 4/a.

II. fiók: Múzeum-körut 11/a. III. fiók: Erzsébet-körut 54/a.

Rendelőlevél levágandó! **TÖRÖK A. és Tsa** Bankháza, Budapest.

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget K. összegben utánvételre kérem postautalvánnyal küldöm melléklelem bankjegyekben (bályegekbén). A nem tetsző törölendő!

Pontos cím